

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 12 lipca 2023 r.

WPS-VI.431.2.14.2023.MG

Pani

XXXXX XXXXXXXXXXXXX

**Kierownik Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Grudusku
ul. Ciechanowska 54
06-460 Grudusk**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹ w związku z art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy o kontroli w administracji rządowej², kontrolerzy: xxx xxxxxxxx – starszy inspektor wojewódzki, pełniący funkcję przewodniczącej zespołu kontrolującego oraz xxxx xxxxxxxxxxxx – starszy administrator, posiadające upoważnienia Wojewody Mazowieckiego, przeprowadzili w dniach od 9 maja do 1 czerwca 2023 r. kontrolę problemową w trybie zwykłym w kierowanym przez Panią Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grudusku.

Przedmiot kontroli obejmował organizację i realizację zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych³, zwanej dalej ustawą o świadczeniach rodzinnych, w zakresie ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami.

Kontrolą objęto okres od 1 lipca 2021 r. do dnia rozpoczęcia kontroli, tj. do 9 maja 2023 r. Kontrolę odnotowano w książce kontroli pod pozycją 1/2023, określając zakres i termin jej przeprowadzenia.

Niniejszym przekazuję Pani wystąpienie pokontrolne.

¹ Ustawa z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190).

² Ustawa z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224).

³ Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 390)

Za okres objęty kontrolą Wojewoda Mazowiecki pozytywnie, pomimo nieprawidłowości ocenił działania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grudusku podjęte w zakresie organizacji zadania oraz w zakresie ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami.

I. Organizacja zadania

Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grudusku jest Pani xxxx xxxxxxxx zatrudniona na tym stanowisku od 1 października 1993 r. na podstawie umowy o pracę zawartej na czas nieokreślony. Obsługę finansowo-księgową Ośrodka prowadzi główna księgowa – Pani xxxx xxxxxxxxxx, zatrudniona na tym stanowisku na podstawie umowy o pracę od 1 marca 2007 r.

Szczegółową organizację Ośrodka, zakres działania komórek organizacyjnych oraz ich zadania określa regulamin organizacyjny, wprowadzony Zarządzeniem Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grudusku⁴. Regulamin ten w Rozdziale II § 7 pkt 2 wyodrębnia wieloosobowe stanowisko do spraw świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego, postępowania w sprawie dłużników alimentacyjnych, zasiłków dla opiekunów oraz Karty Dużej Rodziny, co jest zgodne z art. 20 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Zadania tego stanowiska określono w Rozdziale VI § 18 regulaminu.

Według sporządzonego na potrzeby kontroli wykazu pracowników⁵, ustawowe zadania w okresie podlegającym kontroli realizowały niżej wymienione osoby, co jest realizacją art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych:

1. Pani, jako Kierownik GOPS – posiadająca upoważnienie⁶ do przeprowadzania postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, a także do wydawania w tych sprawach decyzji,
2. Pani xxxx xxxxxxxxxx – inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, realizowała ustawowe zadania od 5 lutego 2007 r. do 31 grudnia 2021 r., ww. okresie posiadała upoważnienie⁷ do prowadzenia postępowań w sprawach świadczeń rodzinnych, udzielone na pisemny wniosek Kierownika GOPS,

---

⁴ Zarządzenie nr xxx/xxxx Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grudusku z dnia xxxxxxxx.

⁵ Wykaz pracowników realizujących w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Grudusku zadania z ustawy o świadczeniach rodzinnych.

⁶ Zarządzenie nr xxxx/xxxx Wójta Gminy Grudusk z dnia xxxxxxxx

⁷ Upoważnienie Nr xxxx/xxxx Wójta Gminy Grudusk z dnia xxxxxxxxxx

3. Pani xxxxx xxxxxxxx – inspektor, ustawowe zadania realizuje od 1 stycznia 2022 r., posiada upoważnienie⁸ do prowadzenia postępowania w sprawach świadczeń rodzinnych, udzielone na pisemny wniosek Kierownika GOPS.

Udzielone Pani Kierownik upoważnienie nie zawierało wskazania osoby upoważnionej, jedynie nazwę stanowiska, co jest niezgodne z art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych. Upoważnienie nie może być udzielone dla stanowiska, lecz dla imiennie wskazanego pracownika, ponieważ pozwala to na stwierdzenie czy dany pracownik działa w granicach udzielonego mu upoważnienia. Ponadto, w podstawie prawnej udzielonego upoważnienia oprócz art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych powołano również art. 31 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, który stanowi, iż wójt kieruje bieżącymi sprawami gminy oraz reprezentuje ją na zewnątrz. Wyłączną podstawą do udzielenia upoważnienia w sprawach świadczeń rodzinnych jest art. 20 ust. 3 ustawy.

Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie pismem z 1 czerwca 2022 r. znak: xxxxxxxx przypomniał wszystkim gminom z terenu woj. mazowieckiego o konieczności posiadania upoważnień do realizacji m.in. świadczeń rodzinnych, wskazując prawidłową treść i podstawę prawną oraz zobowiązując do weryfikacji dotychczas udzielonych upoważnień w zakresie wskazanym w piśmie. Pomimo tego do dnia rozpoczęcia kontroli nie podjęła Pani działań w celu zweryfikowania upoważnień. Dopiero w trakcie kontroli 9 maja 2023 r. uzyskała Pani nowe, imienne upoważnienie⁹ wydane w oparciu o prawidłową podstawę prawną.

Pracownicy merytoryczni otrzymali do wiadomości, realizacji i stosowania zakresy czynności, w których określono realizację kontrolowanych zadań.

II. Prawidłowość postępowania w zakresie przekazywania dokumentacji w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego

Oświadczyła Pani¹⁰, że w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia kontroli, w 1 sprawie na podstawie decyzji wojewody odzyskano nienależnie pobrane świadczenia rodzinne w łącznej kwocie 4 500 zł, w tym należność główną w kwocie 3 150 zł oraz 1 350 zł odsetek. O powyższym poinformowano Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie dołączając kopie przelewów bankowych potwierdzających dokonanie spłaty. 3 informacje przesłano terminowo,

---

⁸ Zarządzenie Nr xxx /xxxxx Wójta Gminy Grudusk z dnia xxxxxxxx

⁹ Zarządzenie Nr xxxx/xxxxx Wójta Gminy Grudusk z dnia xxxxxxxx

¹⁰Oświadczenie Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grudusku z dnia xxxxxxxxxxxx

tj. w ciągu 7 dni od dokonania spłaty przez Stronę. 6 informacji przesłano po upływie tego terminu. Po dokonaniu spłaty nienależnie pobranych świadczeń kwoty te przekazano na rachunek dochodów Wojewody Mazowieckiego z dopiskiem „koordynacja”. Do dokonanych przelewów sporządzono szczegółowe specyfikacje, które zgodnie z obowiązującą procedurą przekazywano terminowo do Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie w dniu realizacji przelewów za pośrednictwem elektronicznej skrzynki podawczej ePUAP.

Oświadczyła Pani¹¹, że w okresie objętym kontrolą do Ośrodka nie wpłynęły wnioski o ustalenie prawa do świadczenia pielęgnacyjnego, które należało przekazać wraz z dokumentami do wojewody ani wnioski, w których należało wystąpić do wojewody o ustalenie, czy w sprawach mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Nie prowadzono także egzekucji nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych na podstawie decyzji wojewody lub marszałka.

III. Prawidłowość ustalania uprawnień do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami i jego wypłacania

W okresie zasiłkowym 2021/2022 do Ośrodka wpłynęło 114 wniosków o przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, w tym 109 wniosków papierowych i 5 wniosków elektronicznych. 1 wniosek pozostawiono bez rozpatrzenia z powodu niewywiązania się strony z obowiązku wynikającego z art. 24a ust. 2 ustawy. Wydano 101 decyzji przyznających (w tym 9 decyzji z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”), 12 decyzji odmownych, 20 uchylających oraz 7 decyzji zmieniających. W bieżącym okresie zasiłkowym 2022/2023 do dnia kontroli do Ośrodka wpłynęły 82 wnioski, w tym 78 wniosków papierowych i 4 wnioski elektroniczne. Wydano 74 decyzje przyznające prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami (w tym 8 decyzji z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”), 8 decyzji odmownych, 2 uchylające oraz 1 decyzję zmieniającą.

W okresie podlegającym kontroli nie było przypadku zgonu wnioskodawcy, w związku z czym nie podejmowano działań mających na celu zakończenie realizacji decyzji, nie prowadzono także spraw dotyczących marnotrawienia wypłaconych świadczeń rodzinnych czy też wydatkowania ich niezgodnie z przeznaczeniem. Ośrodek nie wydał również decyzji

---

¹¹ Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień/oświadczeń przyjęty od Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grudusku w dniu xxxxxxxx

w sprawie nienależnie pobranych świadczeń i o zwrocie. Ponadto, oświadczyła¹² Pani Kierownik, że do Ośrodka nie wpłynęły wnioski, w których o zasiłek rodzinny wraz z dodatkami wystąpili obywatele Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Kontroli poddano akta losowo wybranych 26 spraw z okresu podlegającego kontroli w przedmiocie ustalania prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego, zakończonych wydaniem decyzji administracyjnych, z tego 16 spraw¹³ z okresu zasiłkowego 2021/2022, w tym 3 decyzje¹⁴ z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” i 1 decyzję¹⁵ odmawiającą prawa do zasiłku i dodatku z powodu przekroczenia kryterium dochodowego oraz 10 spraw¹⁶ z okresu zasiłkowego 2022/2023, w tym 1 decyzję¹⁷ z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” i 1 decyzję¹⁸ odmawiającą prawa do zasiłku wraz z dodatkiem z powodu przekroczenia kryterium dochodowego. Ponadto skontrolowano 4 decyzje uchylające¹⁹.

Postępowanie w sprawach o ww. świadczenia każdorazowo wszczynano na wniosek jednego z rodziców, zgodnie z art. 23 ust. 1 ustawy. Złożone wnioski zawierały informacje określone w § 2 pkt 1–9 rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 lipca 2017 roku w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o przyznanie świadczeń rodzinnych oraz zakresu informacji, jakie mają być zawarte we wniosku, zaświadczeniach i oświadczeniach o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych (Dz. U. poz. 1466) oraz dokumenty wymienione w art. 23 ust. 4 ustawy o świadczeniach rodzinnych.

W skontrolowanych sprawach wnioskodawcy ubiegali się o zasiłek rodzinny oraz:

- 2 dodatki z tytułu urodzenia się dziecka,
- 4 dodatki z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- 1 dodatek z tytułu samotnego wychowywania,

---

¹² Protokół przyjęcia ustnych wyjaśnień/oświadczeń przyjęty od Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grudusku w dniu xxxxxxxxxxxxxxxx

¹³ Decyzje administracyjne nr: xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx., xxxxx z dnia xxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxxxxx, xxxxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx

¹⁴ Decyzja administracyjna nr: xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxxxxx

¹⁵ Decyzja administracyjna nr xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx,

¹⁶ Decyzje administracyjne nr: xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxxxxx, xxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxxxxx, xxxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx

¹⁷ Decyzja administracyjna nr xxxxxxxx z dnia xxxxxxxxxxx

¹⁸ Decyzja administracyjna nr xxxxxxxx z dnia xxxxxxxxxxx

¹⁹ Decyzje administracyjne nr: xxxxxx z dnia xxxxxxxxxxx, xxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx.

- 53 dodatki z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego,
- 20 dodatków z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
- 28 dodatków z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania (w tym 20 dodatków na pokrycie wydatków związanych z zapewnieniem dziecku możliwości dojazdu z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły oraz 8 dodatków w związku z zamieszkiwaniem dziecka w miejscowości, w której znajduje się szkoła).

Wnioski składane były w formie papierowej, opatrzone pieczęcią z datą wpływu, znakiem sprawy i podpisem (parafką) osoby przyjmującej wnioski. Były kompletnie i prawidłowo wypełnione za wyjątkiem 4²⁰ wniosków. W 3 sprawach na stronie 7 wniosku w składzie rodziny nie wskazano wnioskodawcy, zaś w 1 sprawie w części V wniosku nie wskazano, czy członek rodziny przebywa, czy nie przebywa za granicą. W tych sprawach nie zastosowano się do przepisów art. 24a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych i nie wezwano pisemnie wnioskodawców do poprawienia wniosków.

Do wniosków dotyczących ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, wnioskodawcy dołączyli wymagane prawem zaświadczenia, oświadczenia lub inne dokumenty niezbędne do ustalenia prawa do zasiłku.

W przypadku ustalenia dodatków w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła, w aktach sprawy znajdowały się oświadczenia wnioskodawców potwierdzające zameldowanie ucznia poza miejscem zamieszkania (ZSR-12).

Osoby ubiegające się o przyznanie dodatku z tytułu urodzenia się dziecka dołączyły zaświadczenie lekarskie potwierdzające pozostawanie kobiety pod opieką medyczną nie później niż od 10 tygodnia ciąży do porodu.

W aktach dotyczących ustalenia prawa do dodatku z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego wnioskodawcy dołączyli orzeczenia o niepełnosprawności.

W aktach spraw znajdowały się wydruki informacji pozyskane za pomocą systemów teleinformatycznych, tj. z Ministerstwa Finansów, z rejestru PESEL, CBB, ZUS, CWU, MEN, CEIDG oraz Rynku Pracy - w zależności od sprawy. W 1²¹ sprawie weryfikacje z systemu MEN pozyskano po wydaniu rozstrzygnięcia, w dniu kontroli, tj. 9 maja 2023 r.

Zasiłki rodzinne wraz z dodatkami przyznawano jeżeli dochód w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekraczał miesięcznie kwoty 674 zł lub 764 zł w przypadku, gdy członkiem

---

²⁰ Wnioski nr: xxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx., xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx, xxxxxx z dnia xxxxxxxx

²¹ Decyzja administracyjna nr xxxxxxxx z dnia xxxxxxxx.

rodziny było dziecko niepełnosprawne. Gdy dochód rodziny przekraczał kwoty uprawniające daną rodzinę do zasiłku rodzinnego, zasiłki rodzinne wraz z dodatkami przyznawano w wysokości różnicy między łączną kwotą zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, a kwotą o którą został przekroczony dochód rodziny, tj. z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”.

Podstawą obliczenia dochodu były dokumenty dochodowe dotyczące właściwego roku bazowego. Ustalono, że dochody wnioskodawców wyliczono w sposób prawidłowy, poza 1²² sprawą. W sprawie tej dochód rodziny ustalono nieprawidłowo, ponieważ nie doliczono dochodu ze stosunku pracy w kwocie 6,51 zł. Nie miało to jednak wpływu na przyznanie prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami.

W przypadku uzyskania lub utraty dochodu wnioskodawcy informowali o tym fakcie, składając stosowne oświadczenia lub zaświadczenia.

W 1²³ sprawie bezpodstawnie odmówiono przyznania prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami. W sprawie tej prawidłowo ustalony dochód, który wyniósł 732,02 zł uprawniał do przyznania świadczeń z zastosowaniem zasady „złotówka za złotówkę” w miesiącach: od 1 listopada 2021 r. do 30 czerwca 2022 r. oraz od 1 września 2022 r. do 31 października 2022 r. w kwocie 26,78 zł miesięcznie. Z uwagi na to, że dodatek z tytułu dojazdu do szkoły znajdującej się poza miejscem zamieszkania w lipcu i sierpniu nie przysługiwał, to przekroczenie dochodu rodziny było wyższe niż łączna kwota zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, co oznaczało, że świadczenia nie przysługiwały wyłącznie w lipcu i sierpniu 2022 r. W tej sprawie nie przyznano wnioskodawcy świadczeń w łącznej kwocie 267,80 zł.

We wszystkich sprawach, poza 1²⁴, o której mowa wyżej, prawidłowo ustalono okres, na jaki przyznano zasiłki wraz z dodatkami, a także prawidłowo określono ich wysokość.

W żadnej ze spraw poddanych kontroli nie odnotowano przypadku umieszczenia dziecka w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie, w pieczy zastępczej, pod opieką opiekuna prawnego, pozostającego w związku małżeńskim ani uprawnionego do zasiłku rodzinnego na własne dziecko.

W 4 sprawach przed upływem końca okresu zasiłkowego prawidłowo uchylono decyzje przyznające prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami. Powodem uchylecia było uzyskanie dochodu przez członka rodziny i przekroczenie kryterium dochodowego

---

²² Decyzja administracyjna nr xxxxxx/xxxxxxx z dnia xxxxxxxxx

²³ Decyzja administracyjna nr xxxxxx/xxxxx z dnia xxxxxxxxx

²⁴ Decyzja administracyjna nr xxxxx/xxxxxxx z dnia xxxxxxxxx

uprawnającego do pobierania zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami. ²⁵ decyzje uchylające zawierały nieprawidłowo sformułowane rozstrzygnięcia, ponieważ w sentencji wskazano, okres uchylenia świadczenia (okres wstecz, tj. uchylić od dnia ...), podczas gdy datą uchylenia decyzji powinna być data jej wydania. Ponadto, w podstawie prawnej tych decyzji nieprawidłowo powołano art. 32 ustawy o świadczeniach rodzinnych, bowiem uchylenie nastąpiło za zgodą strony, na podstawie art. 155 k.p.a. W sentencji ww. decyzji podano również powód uchylenia decyzji. Prawidłowo sformułowane rozstrzygnięcie powinno brzmieć „uchylam decyzję nr ... z dnia ...”.

Decyzje przyznające prawo do świadczeń z zastosowaniem zasady „złotówka za złotówkę” zawierały nieprawidłowo sformułowaną treść rozstrzygnięcia. W sentencji decyzji należało orzec o przysługujących rodzinie pełnych kwotach świadczeń, czego jednostka kontrolowana nie uczyniła, a następnie dopiero w związku z przekroczeniem kryterium dochodowego, ustalić do wypłaty łączną kwotę świadczeń wynikającą z zastosowania mechanizmu „złotówka za złotówkę”. Niezależnie od powyższych uchybień uzasadnienia ww. decyzji zawierały czytelny i przejrzysty sposób wyliczenia kryterium dochodowego oraz informację dotyczącą łącznej kwoty zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami (czyli przeciętną, miesięczną wysokość wszystkich przysługujących rodzinie świadczeń).

Decyzje odmowne, uchylające oraz decyzje przyznające z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” zostały wydane zgodnie z wymogami art. 107 k.p.a. Decyzje te zawierały elementy określone w art. 107 k.p.a., tj. oznaczenie organu właściwego Wójta Gminy Grudusk, oznaczenie strony, datę wydania, podstawę prawną, rozstrzygnięcie, uzasadnienie faktyczne, pouczenie o możliwości, terminie i sposobie wniesienia odwołania oraz podpis z podaniem imienia i nazwiska oraz stanowiska służbowego osoby upoważnionej do ich wydania. Zawierały w pouczeniu informację o możliwości oraz skutkach zrzeczenia się prawa do wniesienia odwołania, o czym stanowi art. 127a. k.p.a.

Decyzje przyznające nie zawierały wszystkich elementów art. 107 k.p.a., ponieważ Organ nie uzasadniał prawnie decyzji przyznających oraz lakonicznie uzasadniał je faktycznie. Zgodnie z art. 107 § 3 k.p.a. decyzja administracyjna powinna zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne. Uzasadnienie faktyczne decyzji powinno zawierać wskazanie faktów i dowodów, na których się oparto oraz przyczyny z powodu których innym dowodom odmówiono wiarygodności i mocy dowodowej. Ponadto powinno być sformułowane w sposób jasny, precyzyjny i zrozumiały dla każdej ze stron postępowania. Uzasadnienie prawne, zaś powinno

---

²⁵ Decyzje uchylające nr: xxxxxx z dnia xxxxxx, xxxxxx z dnia xxxxxxxx.

zawierać wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji wraz z przytoczeniem przepisów prawa. Należy zauważyć, że w świetle art. 107 § 3 k.p.a. nie można ograniczać się wyłącznie do podania artykułu czy paragrafu, ale powinno się wy tłumaczyć dlaczego zastosowano dany przepis jako podstawę decyzji oraz dokonać jego wykładni.

Niezależnie od powyższego należy pamiętać, że zgodnie z art. 107 § 4 k.p.a. można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony, powołując w podstawie prawnej decyzji i w jej treści wspomniany wyżej art. 107 § 4 k.p.a.

Ponadto w treści decyzji przyznających, w tym decyzji z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”, nie pouczoano strony, że są one natychmiast wykonalne oraz o konieczności zgłaszania wszelkich zmian mających wpływ na prawo do świadczenia.

Podstawa prawna badanych decyzji administracyjnych została niedokładnie przywołana. W decyzjach uchylających powołano niemające zastosowania Rozporządzenie Rady Ministrów z 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna. W decyzjach przyznających, w tym 3²⁶ z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”, odmownych oraz 3²⁷ uchylających nie powołano art. 107 k.p.a. Ponadto, w decyzjach przyznających bezzasadnie powołano art.130 § 4 k.p.a., zaś w 3²⁸ decyzjach z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” art. 108 oraz art. 130 k.p.a. W decyzjach tych należało powołać art. 32 ust. 1d ustawy o świadczeniach rodzinnych. W decyzjach odmownych bezzasadnie powołano cały art. 26 oraz art. 29 ustawy o świadczeniach rodzinnych, natomiast w 1²⁹ decyzji z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” art. 29 i art. 30 ustawy. Przepisy te nie miały zastosowania w sprawie.

Jednostka kontrolowana terminowo rozpatrywała sprawy dotyczące ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku.

Badane decyzje doręczano stronom zgodnie z wymogami określonymi w art. 39 k.p.a. W aktach spraw znajdowały się dowody potwierdzające odbiór decyzji przez stronę ze wskazaniem daty doręczenia, stosownie do zapisu art. 46 § 1 k.p.a.

Analiza wypłat wykazała, że ww. zasiłki oraz dodatki wypłacano zgodnie z wysokością ustaloną w wydanych w tych sprawach decyzjach administracyjnych. Przyznane świadczenia

---

²⁶ Decyzje administracyjne: xxx/xxxx z dnia xxxxxxxxx, xxx/xxx z dnia xxxxxxxxx, xxxxx/xxxxxx z dnia xxxxxx.

²⁷ Decyzje uchylające: xxx/xxx z dnia xxxxxxxxx, xxxx/xxxx z dnia xxxxxxxxx, xxxx/xxxxxx z dnia xxxxxxxxx

²⁸ Decyzje administracyjne: xxxx/xxxx z dnia xxxxxxxxx, xxxx/xxxx z dnia xxxxxxxxx, xxxx/xxxxxx z dnia xxxxxxxxx

²⁹ Decyzja administracyjna nr xxxx/xxxxxx z dnia xxxxxxxxx.

wypłacano w okresach miesięcznych, o czym stanowi art. 26 ust. 1 ustawy, na wskazane przez wnioskodawców rachunki bankowe.

W wyniku kontroli stwierdzono następujące uchybienia i nieprawidłowości:

1. Udzielone upoważnienie dla Pani Kierownik nie zawierało wskazania osoby upoważnionej, jedynie nazwę stanowiska, co jest niezgodne z art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych, ponadto w podstawie prawnej oprócz art. 20 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych powołano niemający zastosowania art. 31 ustawy o samorządzie gminnym.
2. W 4 sprawach nie zastosowano się do przepisów art. 24a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych i nie wezwano pisemnie wnioskodawców do poprawienia wniosków.
3. W 1 sprawie weryfikacje z systemu MEN pozyskano po wydaniu rozstrzygnięcia.
4. W 1 sprawie nieprawidłowo ustalono dochód rodziny, ponieważ nie doliczono dochodu ze stosunku pracy, nie miało to jednak wpływu na przyznanie prawa do świadczeń.
5. W 1 sprawie bezzasadnie odmówiono prawa do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami, bowiem należało przyznać świadczenie z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę”.
6. W sentencji 2 decyzji uchylających wskazano okres uchylenia, podczas gdy datą uchylenia decyzji powinna być data jej wydania. Ponadto w decyzjach tych nieprawidłowo na podstawie art. 32 ustawy o świadczeniach rodzinnych uchylono prawo do świadczeń, bowiem uchylenie nastąpiło za zgodą stron, na podstawie art. 155 k.p.a.
7. W sentencji decyzji przyznających z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” nie orzeczono o przysługujących rodzinie pełnych kwotach świadczeń.
8. Wszystkie decyzje przyznające nie zawierały uzasadnienia prawnego, zaś uzasadnienie faktyczne było lakoniczne.

Uwagi:

1. Podstawa prawna decyzji administracyjnych została powołana niedokładnie, tj. powoływano przepisy, niemające zastosowania w danej sprawie.
2. W treści decyzji przyznających oraz decyzji z zastosowaniem mechanizmu „złotówka za złotówkę” nie pouczone strony o konieczności zgłaszania wszelkich zmian mających wpływ na prawo do świadczenia oraz, że decyzje te są natychmiast wykonalne.
3. Nieterminowo podejmowano działania określone w obowiązujących Zasadach współpracy organów właściwych i Wojewody Mazowieckiego w sprawach

dotyczących nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w związku z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Za stwierdzone nieprawidłowości w zakresie udzielonych upoważnień odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Grudusk, natomiast za stwierdzone w pozostałym zakresie nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialność ponosi Pani jako Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grudusku oraz pracownicy merytoryczni, którzy realizowali kontrolowane zagadnienia.

Przedstawiając powyższe ustalenia zobowiązuję Panią, jako Kierownika Ośrodka do podjęcia następujących działań:

1. Realizacji świadczeń rodzinnych przez pracowników oraz Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Grudusku na podstawie imiennych upoważnień udzielonych przez Wójta Gminy Grudusk wyłącznie na podstawie art. 20 ust. 3 ww. ustawy i zgodnie z jego treścią.
2. Przyjmowania prawidłowo i kompletnie wypełnionych wniosków o ustalenie prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego, a w przypadku złożenia nieprawidłowo wypełnionych wniosków, wzywania wnioskodawców na podstawie art. 24a ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych do ich poprawienia.
3. Dokonywania każdorazowo, przed wydaniem rozstrzygnięcia, niezbędnych weryfikacji, w dostępnych systemach informatycznych, stosownie do treści art. 23b ust.1 ustawy o świadczeniach rodzinnych.
4. Prawidłowego ustalania dochodu rodziny, w szczególności dokładnego weryfikowania i doliczania dochodów uzyskanych ze stosunku pracy.
5. W sprawie zakończonej decyzją administracyjną nr 181/2021 z dnia 16.11.2021 r. wszczęcia postępowania i ustalenia prawa do zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami zgodnie z art. 5 ust. 3a ustawy o świadczeniach rodzinnych.
6. Wydawania decyzji administracyjnych z większą starannością i rzetelnością, w szczególności:
  - niewskazywania w decyzjach uchylających okresu ich uchylania oraz niepowoływania w podstawie prawnej art. 32 ustawy o świadczeniach rodzinnych, w przypadku gdy uchylenie nastąpiło, za zgodą stron, na podstawie art. 155 k.p.a.,
  - uzasadniania decyzji przyznających faktycznie i prawnie, a w przypadku odstąpienia od uzasadnienia decyzji w całości spełniających żądanie strony,

wskazywania w podstawie prawnej oraz pod rozstrzygnięciem art. 107 § 4 k.p.a.,

- orzekania w sentencji decyzji przyznających z zastosowaniem zasady „złotówka za złotówkę” o pełnych kwotach świadczeń jakie przysługiwałyby, gdyby kryterium dochodowe nie zostało przekroczone, a następnie wskazywania łącznej kwoty zasiłków wraz z dodatkami do wypłaty.

Zwraca się uwagę na konieczność:

1. Powoływania w podstawie prawnej decyzji wyłącznie tych przepisów, które mają zastosowanie w danej sprawie.
2. Informowania w treści decyzji przyznających, w tym z zastosowaniem zasady „złotówka za złotówkę”, że decyzje te są natychmiast wykonalne oraz pouczenia stron o konieczności zgłaszania wszelkich zmian mających wpływ na prawo do świadczeń.
3. Terminowego podejmowania działań określonych w obowiązujących Zasadach współpracy organów właściwych i Wojewody Mazowieckiego w sprawach dotyczących nienależnie pobranych świadczeń rodzinnych w związku z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Pouczenie

Informuję, że na podstawie art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze. Jednocześnie zobowiązuję Panią do przekazania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystaniu wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

Z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Anna Karpińska
**Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki
Społecznej**

/podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym/

Do wiadomości: Pan xxxxx xxxxxxxxxxxxxx Wójt Gminy Grudusk